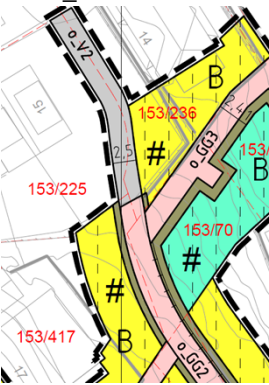

Merknadsskjema – planoppstart

Plannavn	Laksevåg, Gnr. 153, Bnr. 67, 70 m. fl., gangforbindelse Lille Damsgårdsveien – Kringsjåveien og Stadionveien - Nygjerdet
Arealplan-ID	71040000
Saksnummer	PLAN-2022/20733
Utarbeidet av	Vegard Jostein Turøy
Sist revidert	23.02.2024

Nr.	Avsender	Hovedpunkt i merknad/uttalelse	Forslagsstillers kommentar
1	Kari Bjørge Johnsen, Lille Damsgårdsveien 15, 07.05.2023.	<p>1. Støtter gangvei-initiativet, selv om det innebærer at egen eiendom blir vesentlig redusert, og ønsker å inngå en avtale med kommunen om det.</p> <p>2. Mens deler av traséen lenge har fungert som gangvei, er den enkle stien mellom gangveien og Nygjerdet ny de siste årene. Bruken av stien skjer uten grunneiernes samtykke, og er uønsket av dem. Planarbeidet bør ta hensyn til at dagens bruk av gangvei og sti ikke er samme sak.</p> <p>3. Grunneier foreslår en mellomløsning <i>for å unngå ferdse</i> der den er <i>uønsket, kan være å</i> legge gangveien via grensen mellom egen eiendom 153/459 og kommunens eiendom 153/70.</p>	<p>1. Tatt til orientering.</p> <p>2. Tatt til orientering. Fagetaten forstår at bruken av gangveg og sti er ulik, men når planforslaget først tar sikte på å etablere ny forbindelse til Kringsjåveien er det nødvendig å ta i bruk arealet som stien ligger på for å forbinde trapp fra Kringsjåveien til eksisterende gangveg/trapp fra Lille Damsgårdsvei. I en forlengelse av dette er det naturlig å koble seg på den kommunale vegen i Nygjerdet.</p> <p>3. Tas delvis til følge. Gangveien o_GG2 er forslått lagt på eiendomsgrensen, med største del av gangvegen på kommunens eiendom 153/70. Plasseringen har tatt utgangspunkt i hva som er hensiktsmessig med tanke på helningsgraden i skråningen på den kommunale eiendommen.</p>
2	Per Gunnar Saksvik, Lille Damsgårdsveien 17, 09.05.2023.	<p>1. I utgangspunktet positiv til planarbeidet, og har forslag til endringer som kan bøte på inngrep på egen eiendom og økt gangtrafikk.</p> <p>2. Ønsker å skyve deler av gangveien (mellom Stadionveien og Nygjerdet) mot øst over på Bergen kommunes eiendom (153/70), for mindre inngrep i egen hage 153/427.</p> <p>3. Ønsker at det blir satt opp mur og gjerde mot egen eiendom</p>	<p>1. Tas til orientering.</p> <p>2. Tas delvis til følge. Gangveien o_GG2 er forslått lagt på eiendomsgrensen, med største del av vegobjektet på kommunens eiendom 153/70. Plasseringen har tatt utgangspunkt i hva som er hensiktsmessig med tanke på helningsgraden i skråningen på den kommunale eiendommen.</p> <p>3. Fagetaten mener det er fornuftig med gjerde. Dette skal sikres i planen til sluttbehandling.</p>

		<p>4. Ønsker belysning, pga. en del tyveri i området.</p> <p>5. Forventer at det blir gitt informasjon om hvordan det skal kompenseres dersom gangvei tar eiendom.</p>	<p>4. Det er prosjektert inn belysning langs alle deler av gangveien, og dette er sikret i bestemmelse § 2.1.1 til planen. I bestemmelse § 2.2.3 er det i tillegg sikret at belysningen ikke skal være til sjenanse for nabobebyggelsen.</p> <p>5. Ytterligere informasjon vil bli gitt før planen skal til sluttbehandling.</p>
3	<p>Stein Erik Pedersen, Nygjerdet 15 / Rune Kringlebotten, Nygjerdet 14, 03.05.2023.</p>	<p>1. Ønsker i utgangspunktet ikke oppgradering av gangvei med økt trafikk over eiendom, mener dette fører til verdiforringelse siden eiendommene i utgangspunktet var endetomter uten gjennomgang.</p> <p>2. Har nylig anlagt parkeringsplasser som de gående vil måtte krysse. Påstår tap av 1-2 parkeringsplasser som følge av planlagt trase.</p> <p>3. Krever at Bergen kommune dekker kostnadene for verditap, nye støyvinduer og vegger mot gangtraseen for begge eiendommer, og tilbygg/bislag ved inngangsparti for leilighet i underetasje i Nygjerdet 15, og nye gjerder.</p> <p>4. Ønsker å vite fremdriftsplanen for prosjektet.</p> <p>5. Ønsker å vite om det er planer om å gjøre noe med Nygjerdet, som er en smal vei, for at det skal bli bedre plass til fotgjengere.</p>	<p>1. Tatt til orientering.</p> <p>2. Planen foreslår å regulere inn offentlig veg (o_V2) over den anlagte parkeringsplassen, på grensen mellom eiendom 153/225 og 153/236. Det kan bli aktuelt å merke i asfalten, men ingen andre fysiske tiltak. Fagetaten foreslår å regulere trasen over parkeringsplassen til offentlig veg for å sikre allmennheten ferdselsrett til starten av gangvei o_GG2, som starter i sør, på enden av parkeringsplassen. Det er gjort beregninger som viser at omregulering til offentlig veg ikke vil redusere antall parkeringsplasser. Det er ikke regulert inn snuplass på eiendommen.</p> <p>3. Kommunal overtakelse av arealet som er regulert til o_V2 vil følge lovverket for ekspropriasjon. Hvis støy fra fotgjengere blir av et slikt nivå at det er til stor sjenanse, må det vurderes å gjennomføre støyreducerende tiltak. Fagetaten tror ikke at andelen fotgjengere som forventes å ferdes over o_V2, vil resultere i et slikt lydnivå at det vil bli behov for støyisolering, nye vinduer eller tilbygg/bislag.</p> <p>4. Fremdrift for reguleringsplanen avhenger av politisk behandling. Fagetaten legger foreløpig til grunn at reguleringsplanen blir sendt til slutt behandling siste halvdel av 2024, da vil endelig vedtatt reguleringsplan kunne foreligge første halvdel av 2025, først da vil det være åpent for å gjennomføre planen.</p> <p>5. Fagetaten vil ikke foreslå endringer for veien Nygjerdet, vi anser samferdsel i bolig-gaten som fungerende.</p>

4	Ludvig Daae Lampe, Kringstjøveien 10, DATO.	<p>1. Peker på at det i dag står søppelkasser nederst i trappen opp til Kringstjøveien 10, dersom denne skal brukes for offentlig ferdsel vil det bli for trangt til tilfredsstillende ferdsel for de gående.</p> <p>2. Informerer om at det langs muren vest for egen eiendom (Vlfk eiendom) er det sprekker i muren, med en forskyving på 5-10 cm.</p>	<p>1. Eksisterende trapp skal benyttes med de bredder som er, men muren mot Kringstjøveien er i dårlig forfatning og må rehabiliteres. I den sammenheng må skal det etableres nisje i muren under trappen for plassering av søppelspann (Planbeskrivelse kap. 4.1.1).</p> <p>2. Tatt til orientering. Murens tilstand, og anbefalt løsning ved etablering av ny trase er omtalt i <i>Tilstandsrapport gangtraseen Laksevåg, av Sweco</i> datert 02.06.2023.</p>
	<u>Høringsinstanser:</u>		
1	<u>Bymiljøetaten</u> <u>09.05.23</u>	<p>1. Startpunktet på snarveiene bør drøftes med tanke på hvordan disse synliggjøres, da dette vil bidra til at gangforbindelsen får en tydelig offentlig karakter.</p> <p>2. Standarden på kommunale veier innenfor plangrensen, som leder til gangforbindelsene, bør vurderes. Det bør sikres kjøretøilkomst for driftskjøretøy frem til der gangforbindelsene starter/ender.</p> <p>3. Gjennomføring av tiltaket vil medføre en reduksjon av den eksisterende vegetasjonen. Bymiljøetaten vil anbefale at det ses på muligheter for å opprettholde en vegetasjonsbuffer, enten ved å bevare eksisterende eller etablere ny vegetasjon.</p>	<p>1. Fagetaten ser behovet for skilting eller lignende av tilkomst i både Kringstjøveien og Lille Damsgårdsveien. Løsning vil bli fastsatt i det videre arbeidet.</p> <p>2. Den kommunale vegen i Nygjerdet er vurdert til å fungere tilfredsstillende med dagens tilstand for planens formål, og er ikke en del av planforslaget. Men planen foreslår å regulere slutten av vegen Nygjerdet privat eiendom til offentlig veg o_V2, for å sikre offentlig ferdsel frem til starten på o_GG2. Driftskjøretøy sikres adkomst via o_V2.</p> <p>3. Tas til følge. Det er et mål i prosjektet å begrense inngrepet i vegetasjonen. Et større område beholdes som grøntområde gjennom regulering til blågrønnstruktur. Bestemmelse § 5.1 setter krav til at områdene skal så langt det lar seg gjøre tilbakeføres til opprinnelig tilstand eller revegeteres etter ferdig tiltak.</p>

		4. Planområdet inkluderer private boliger og hager, og det er derfor stor sannsynlighet for funn av fremmede arter innenfor planområdet. Minner om at funn av fremmede arter må håndteres etter regelverket.	4. Tas til orientering. Planbeskrivelse kap. 3.1.7 omtaler hager og muligheten for fremmede arter. Og bestemmelse § 2.7.1 legger til grunn at « <i>Dersom tiltak kommer i kontakt med fremmede arter i planområdet, skal disse fjernes på forsvarlig måte for å unngå videre spredning. Det samme gjelder masser som kan inneholde spredningsdyktige plantedeler.</i> ».
2	<u>Byarkitekten</u>	Byarkitekten ønsker at arkitekturstrategien legges til grunn for det videre arbeidet. I denne saken hvor det er gangveier som går gjennom naturområder er det spesielt viktig med løsninger som tar vare på eksisterende terreng- og vegetasjonskvaliteter og at skjæringer og fyllinger blir så få som mulig.	Tas til orientering. I den grad det er mulig, viderefører og bruker planforslaget eksisterende infrastruktur. Og for å unngå store skjæringer og fyllinger, følger gangvegen eksisterende terreng, men pga. bratt terreng vil det noen steder være behov for mindre forstøtningsmurer og fyllinger. Murene vil bli utført i naturstein med betongkrone.
3	<u>Brannvesenet</u>	1. Forutsetter at planområdet tilrettelegges for brannvesenets kjøretøy, samt tilstrekkelig slokkevannkapasitet. Tilkomst for brannvesenet må ikke forringes til eksisterende bebyggelse i og rundt planområdet.	Tatt til orientering. Planforslaget innebærer ingen forringelse av brannvesenets tilkomst. På motsatt side kan det være tilkomsten fra Stadionveien blir noe forbedret.
4	<u>Byantikvaren</u>	1. Byantikvaren motsetter seg ikke utbedring av gangveiene, de er imidlertid en viktig del av kulturmiljøet på Laksevåg og dette innebærer at materialbruk/kvalitet og tilpassing er svært viktig. Byantikvaren ber om å bli involvert i det videre arbeidet med gangforbindelsene.	Tas til orientering. Dersom byantikvaren ønsker møter i forbindelse med høring så stiller plan- og bygningsetaten seg tilgjengelig for dette.
5	<u>Vestland fylkeskommune</u>	<p>1. Vurderer dette som et svært positivt tiltak som vil ha mye å si for de myke trafikantene i området. Vi ber om at planarbeidet legger særlig vekt på samferdsel, universell utforming og kulturminne (utdypet under)</p> <p><i>Ber generelt om at følgende tema blir tekne omsyn til i reguleringsprosessen:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Plassering og utforming av naudsynte tiltak knytt til fylkesveg (kryss, avkjørslers, busslommer, tilbud til mjuke trafikantar m.m.) • Tilhøva for mjuke trafikantar mellom varsla planområde og nærliggjande målpunkt (t.d. busshaldeplassar, skule m.m.). • Byggegrenser til fylkesveg • Tiltaket sine konsekvensar for vegtrafikken i bygge- og anleggsfasen, med særleg fokus på mjuke trafikantar • Vegtrafikkstøy • Tekniske vegteikningar i samsvar med Statens vegvesen sine handbøker • Grunnundersøkingar <p>2. Minner om at N100 blir fulgt.</p>	<p>1. Tas til orientering.</p> <p>2. Tas til orientering.</p>

		<p>3. Ber om at krysset mellom fv. 558 Kringsjåvegen og Stadionvegen sees på i sammenheng med dette planarbeidet. Å sjå desse to planane i samanheng er svært viktig for å få et gjennomgående godt tilbud for fotgjengere, samtidig som tilbud til syklende og trafikkfremkommelighet blir ivaretatt.</p> <p>4. Punktet for tilkomst for fotgjengere til Kringsjåvegen er viktig. Her må det utformes slik at det er lett for mjuke trafikanter å orientere seg. Samtidig skal fotgjengerne være godt synlig i det totale trafikkbildet.</p> <p>5. Legger til grunn at virkningene planløsninger har for vegtransport og vegnettet blir utredet. Konsekvenser for drift og vedlikehold av vegnettet må utredes. I tillegg må det sees på behov for rekkefølgekrav. Videre må eierforhold vurderes</p> <p>6. Selv om terrenget gir utfordringer for å oppnå full universell utforming, bes det om at planen følger krav, anbefalinger og retningslinjer nedfelt i TEK17.</p> <p>7. Planforslaget må ta omsyn til kulturminneinteressene i området. I det videre planarbeidet må det komme klart fram kva konsekvenser planforslaget vil få for kulturminner, både direkte og indirekte, og både innafor planområdet og i nærområdet.</p>	<p>3. Tas ikke til følge. Verken konsekvensene av planene, eller omfanget av den tilsier at de trafikale problemene i Kringsjåveien skal løses i denne planen.</p> <p>4. Fagetaten ser behovet for skilting eller lignende av tilkomst i både Kringsjåveien og Lille Damsgårdsveien. Løsning vil bli fastsatt i det videre arbeidet.</p> <p>5. Planforslaget legger ikke opp til økt biltrafikk. Planens formål er å legge til rette for fotgjengere i lokalområde. Stadionveien forblir privat. Nygjerdet er foreslått regulert til offentlig veg. Gangvegene reguleres til offentlig gangveg.</p> <p>6. Gangforbindelsene oppfyller ikke krav til universell utforming når det gjelder stigning og trinnfri ferdse. Gangvegene skal uansett opparbeides med høy grad av tilgjengelighet slik at flest mulig kan benytte de. Dette sikres med gode bredder, egnet dekke, hvilerepos i lang trapp, gjerde, håndløpere og riktig lyssetting. Fagetaten vurderer at planen ut fra de gitt forutsetninger ivaretar tilgjengelighet i den grad det er mulig, med de foreslåtte tiltakene.</p> <p>7. Planarbeidet har ikke avdekket direkte eller indirekte innvirkning på kulturminner i, eller i tilknytning til planområdet.</p>
6	<u>DSB</u>	<p>Ingen konkrete merknader.</p> <p>Dersom plansaken gjelder areal knyttet til etablert storulykkevirksomhet eller areal hvor det planlegges etablering av anlegg som sikkert eller muligens vil bli storulykkeeleg, bes det også om at høringen sendes DSB på nytt.</p>	<p>Tas til orientering.</p>
7	<u>Statens vegvesen</u>	<p>1. Vi vurderer dette som svært positivt tiltak som vil ha mye å si for de myke trafikantene på stedet.</p> <p>2. Vi er spesielt opptatt av de løsningene som blir valgt for tilkomst til Kringsjåveien. Punktet for tilkomst må utformes slik at det er lett for fotgjengerne å orientere seg og at fotgjengerne er godt synlig i trafikkbildet for sykkel og biltrafikken på Kringsjåvegen.</p>	<p>1. Tas til orientering.</p> <p>2. Tas til orientering. Planen legger opp til å bruke en eksisterende trapp som tilkomst til Kringsjåveien, denne er tilknyttet fortau på rett strekke i Kringsjåveien, noe som gir i god oversikt for kjørende og syklende i vegen.</p>

		3. De trafikale utfordringene ved Kringsjøveien må løses på en tilfredsstillende måte.	3. Tas ikke til følge. Planforslaget legger ikke opp til økt biltrafikk. Planens formål er å legge til rette for fotgjengere i lokalområde. Verken konsekvensene av planene, eller omfanget av den tilsier at de trafikale problemene i Kringsjøveien skal løses i denne planen.
8	<u>Helsevernenheten</u>	<p>1. Det er positivt at det skal tilrettelegges bedre for gående.</p> <p>2. Nye trapper bør være i et sklisikkert materiale som også er dyrevennlig, slik at de nye gangforbindelsene også er attraktive til bruk ved hundelufting og lignende.</p> <p>3. Når det gjelder gangveier anbefaler vi at disse ikke lages så brede at det er mulig å passere med bil. I tillegg anbefaler vi at mest mulig av grøntarealet og vegetasjonen bevares</p>	<p>1. Tas til orientering.</p> <p>2. Trappene utføres i både betong og naturstein, noe som relativt sklisikkert/dyrevennlig.</p> <p>3. Tas til følge. Det vil i hovedsak bli brukt vanlig gangveibredde, men i særlig ende av o_GG2 er det regulert inn mulighet for fortsatt kjøring til fem eiendommer, men ikke gjennomkjøring. Og det vil søkes å bevare, samt reetablere mest mulig av vegetasjon.</p>
9	<u>Statsforvalteren</u>	<p>1. Statsforvalteren ser generelt positivt på at kommunen arbeider for en oppgradering av gangveier som vil øke attraktiviteten til å gå.</p> <p>2. Vi minner om at alle planer etter plan- og bygningsloven skal inkludere vurdering av folkehelseperspektivet, jf. plan- og bygningsloven §3-1.</p> <p>3. Vi minner også om at konsekvensene reguleringsplanen har for endret arealbruk skal vurderes i forhold til naturmangfold, og at dette må komme tydelig frem i planarbeidet,</p> <p>4. Det må utarbeides ROS-analyse. ROS-analysen skal vise risiko og sårbarhet som har virkning for om arealet er egnet til utbygging, og eventuelle endringer i slike forhold som følge av planlagt utbygging.</p>	<p>1. Tas til orientering.</p> <p>2. Tas til orientering.</p> <p>3. Tas til orientering.</p> <p>4. Tas til følge. Det er utarbeidet ROS-analyse datert 29.12.2023.</p>
10	<u>NVE</u>	1. Har sendt automatisk svar. Ingen konkrete merknader. Anbefaler å bruke NVE sin kartbaserte veileder for å vurdere deres fagområder.	Tas til orientering
11	<u>Bergen Vann</u>	<p>1. Vannet i området leveres fra Svartediket vannbehandlingsanlegg. Statisk trykkehøyde på offentlig vannledningsnett i området er normalt maks 90 moh. Avløpet i området føres til Holen kommunale avløpsrensaneanlegg.</p> <p>2. VA-rammeplan. Vi ber om at ansvarlig prosjekterende VA-foretak tar kontakt med Bergen Vann før oppstart av VA-rammeplan for å avklare selve tiltaket (gangforbindelser) og hvordan dette påvirker</p>	<p>VA-rammeplan datert 23.11.2023 ligger vedlagt. Den svarer ut merknadene som kom inn til oppstart.</p> <p>1. Tas til orientering.</p> <p>2. Tas til orientering.</p>

det kommunale VA-nettet i området. I tillegg vil det være aktuelt å drøfte eventuell koordinering vedrørende fornying av kommunalt nett i området.

I henhold til bestemmelser og retningslinjer for kommuneplanens arealdel KPA 2018, §20 skal VA-rammeplaner inngå som del av reguleringsplanen. Det skal utarbeides VA-rammeplan parallelt med reguleringsarbeidet. VA-rammeplanen består av en beskrivelse med tilhørende plantegning.

Følgende skal dokumenteres i VA-rammeplan: **Se merknad.**

3. **Bergen Vanns merknader vedrørende varsel om oppstart av planarbeid:**

Bergen Vann gjør oppmerksom på at kommunale hovedledninger for vann og avløp med tilhørende anlegg krysser planområdet. I tillegg gjør vi særlig oppmerksom på avløpfells tunnel helt sør i planområdet. Ansvarlig prosjekterende må ta hensyn til disse. Dersom tiltaket kommer i konflikt med de eksisterende, kommunale ledningene som krysser over planområdet, må disse legges om. Kostnader ved en eventuell omlegging/skader som påføres tunnel ledningsanlegg skal dekkes av tiltakshaver.

Tillatt minimums avstand mellom offentlig ledningsanlegg og byggverk / fundamentering og lignende er minimum 4 meter ved normal leggedybde (1,5 m). Ved større leggedybde må avstanden økes. Det tillates heller ingen oppfylling i ledningstraseen.

Overvannet skal håndteres ihht. Kommunedelplan for overvann og Retningslinjer for overvannshåndtering i Bergen kommune.

Åpne blågrønne løsninger skal prioriteres.

Ved etablering av fordrøyningsanlegg, etc. er det viktig at det blir avsatt areal til dette formålet i reguleringsplanen.

Overvann tillates ikke ført til avløp-fellesledning.

3. Tas til orientering.

Merknadskart

